

Gnarp, Bärgsiö och Hasala Sochnar

Hölts Tingh denn 11 Septemb: Åhr 1656 medh närskrefne Nembdh.

Peer Matzonn i Skrämssta,
Erich Anderß i Tanna,
Peer Erichß i Ungre,
Peer Joenß i Åse,
Swen Hanßon i Tanna,
Peer Oluffß i Hasala,

Joen Anderßon i Boostadh,
Lars Engebrechtß i Skeedsta,
Joen Hannß i Frästa,
Abraham Larßonn i Åse,
Männß Larßonn i Åse,
Joen Hannßonn i Rödhä.

1.

Samma Dato förestältes en gift **Bondhe Joen Oluffßon i Fiskiewijk** till Ålder 62 Åhr, hwilken ahngifwen och ahnklagat blef, för dhet han hafwer bedrefwet Tijdhelagh medh en Kalf, som förledenn fastetijdh lagdh war, och hans **Landhbonde Peer Anderßon** tilhordhe, hwilken gierningh af dhet tillfälle oppenbarat blef at hans Landzbondes dotter en lijten Flicka om sine 12 åhr blef warße, at han eft:r Soolsättningen nästförledne denn 7 Augustj gick in j Fäähuset, och efter han ther något drögde, gick hon till och sågh igenom et hool, att han denn wederstyggelige gierningen bedref, och kungjordhe dhet straxt sine Modher, **Hust: Elin**, hwilken och i thz samma lopp till, Och som hon oplätt Dörren, frågadhe hon hwadh han ther hadhe at giöra, tå sågh hon at han stegh ifrån Kallfwen baak om Dörren, Och andre dagen dher efter wardt han der om af **Länsmannen Pell Perßon** tilltallt, som och nu wittnadhe att Joen Olßon tå ej kunde samma giärningh undkomma, uthan der på togh honom fängzligh. Thett samma hadhe han och särskildt tillstådt och bekiendt bådhe för **Kyrkioherden Wällärdhe H: Joen** och **Caplan H: Marco**, som dhe och nu på Tinget wittnadhe. Tå tillspordes Joen Oluffßon hwadh han wille swara ther till? Swaradhe han och sade sådant af häpenheet hafwa bekiänt, och i så måtto wille neka till giärningen, Men opsååtet och tilbudet, kunde han intet neka till. Tå ehuru han bådhe af Prästerne och Länsman tilhållin blef att han otrugat och otwungen för dem samma giärningh bekiänt hafwer, så och nu af Rätten förmant blef, sanningen tillstå och bekiänna; Swaradhe han och offentligh för Rätten tillstodh och bekiändhe att han samma grofwa och wederstyggelige giärningh bedrifwet hadhe, dher öfwer Nembden och heela tinglaget till wittne tagne blefwo. Hwarföre efter han å färske giärningh tagin blef, och der öfwer egen bekiännelße å Tinget giordt, är han dömbdh ifrån lijfwet efter dhet 14 Capitel j Höghmåla Balken och efter Rättegångz Ordinantien 1614 17 Art: stå sitt Straff, hwilken dom sedhermehra efter H: G: N:s H: Landzhöfdingens befalningh denn 20 Xbris Eiusdem Anni blef Exeqverat, at han blef Halshuggin och sedhan medh diuret j bähle brändt.

2.

Dato. Ahngaf **Oluf Pålßon på Hasala skougen**, at hans **Swåger Hindrich Larßon ibm**, hafuer öfwerfallit honom medh hugg och slagh; Wällat honom ifrån 15 Laß Höö och trängdt honom ifrån Huusen, Oachtandes dhet at Oluf hafwer efter undfångin domb, sadt penningarne ifrån sigh; Och efter Hindrich nu ej kom till swars, och **Nembningeman Önde Perßon**, Wittnadhe at han hadhe fädt Stempningh. Dy wardt han för samma försummelße och tredsko, fäldter at bötha _ 3 m:r, och å nästa Tingh swara till sin Saak.

3.

Lars Erþon på Haßalla Skougen utfäste på förre tinget medh L ?? wittne willja bewijsa om dhe twenne Tunnelandh Swedjefälle, som han dher på Skougen huggit hafuer och hans **Fader Erich Peerþon**, thå och nu klagadhe efter, alltså medhan Larþ Erþonn war lageligh stämbdh och ej kom till swars, wardt han fälldt at bötha _ 3 m:r.

4.

Peder Jönþon i Wallen skulle swara tillijka medh **Joen Oluffþon j Åås** till ogill Broo i **Rödes bron**, och wore tingstembde och uthan laga förfall som wittnades, sigh absenteradhe, ähro the hwardera saache _ 3 m:r för tresko.

5.

Pell Perþon j Ginsta och **Swen Mickilþon i Bärge** anklagades för ogille gärdzgårder, dher igenom skadha gångin war, och Synemän lagdt skadan _ 3 Spänn Erter och 2 Spänn Hafra till **Lars Engebregdtþonn i Skedsta** och **Joen Larþon i Ginsta**, och efter dhe ej wille skadan åt osöchto wedergälda, blefue dhe hwardhera fälthe att bötha _ 3 m:r Bygn: B:s 9 Cap.

6.

Erich Oluffþon i Ginsta wardt sammaledes saach 3 m:r för ogill gärdzlegårdh, och återgälda **Joen Larþon ibid** 3 Spänn Korn och 2 Spänn Hafra för skadhan.

7.

Peder Jönþon i Wallen hadhe ogill broo på **Rödänges broon**, som Synemän wittnadhe, wardt han saach 3 m:r.

8.

Lars Oluffþon i Giälsta ladhe sigh i annars saach och giordhe oliudh å tinget wart han derföre fälldt at böta 3 m:r.

9.

Nills Erþon i Gällsta giordhe sigh till Måhlsman för Rätten uthi annars saach och anklagadhe **Abraham Larþon ibidem**, att han ej kommer medh sin Häst i Gästgifwaregårdenn, och afförer Reesandhe folck. Så emedhan gästgifwaren och den resandhe man ej gofwo Abram någon skuld, och Rätten pröfwade att Nils Erþon honom thet af afwundh påföra wille. Dy fälthes Nils Erþon af bötha _ 3 m:r Kong: Balken 29 Cap.

10.

Önde Perþon i Haßala angaf sin granne **Påål Jacobþon** att hans Swijn giöra honom stoor skadha i Skogen på hans RoghSwedjor, der om Önde hafwer låtit honom Tingstemma, och medh tresko qwarutitt, wart Påål derföre fälldt att bötha 3 m:r.

11.

Huusarma i Bergziö 16 Personer, deras Skatt 5 hem: 3 öre 14 th
Gnarp 6 Personer, deras skatt 1 hem: 11 öre _

12.

Oluf Larþon Norr i Byn utfäste till sin **Syster Hust: Karin** för thet han hannes Jord hafwer Outtlöst brukat i 16 åhr, Neml: 1 Tunna Sädh och 1 Gillingh Höö.

13.

Hans Larßons Pijgha i Wallen hafwer upgiordt eldh uthi **Per Joenßons ibid** Stegerhuus i gamble boderna och af wangömo eld upbrändt huusen, wardt sagdt att alldenstundh hannes huuslagor hafwa trängt hanne ifrån sin rätte eldstadh. Dy skolle dhe hielpa och tillijka medh hanne återgälda skadan.

14.

Dato. Twistadhe **Sal. Oluf Perßons i Frästa** och hans **Sal. Hustrus Märít Erichzdotters** arfwingar om dhe Löösörer och faste ägor som dhe sin emillan Testamenterat och gifwit hafwa. Så wardt dhett så dem emillan afsagdt att dhe rätta sigh efter Testament brefwet att bägges arfwingar skifta och deela godzet efter Hust: Märít som sidst lefdhe, i så måtto att dhe å Manß Linien arfwa 2deelerne, och å hannes sijda en tridiepartt bådhe i löst och fast.

15.

Eftersåsom **Bye-** och **Åseman** twista om Råå och Boolstada skäl sin emillan; Dy Nembdes medh samtyckio thera 6 Manna Syen dhem emillan; Doch tillstodhe the nu att dhe sambdes om deße kiännemärken i **Traashögen** och **Bostadbrooen**.

16.

Lars Jönßon i Ingesarfwen lätt upbiuda ett hemman der sammastädes som är 9 öre 2 th i skatt andre gången.

17.

Dato Uplästes W:t **Daniel Bertillßons** Bref, Daterat Junij 656 och **Pell Perßons widh Tuäringens** beswär om Rågångh emot Norra Långhboerne, så war dher uppå **Per Joenßons i Åse** och fleres swar, att dhe wille hålla och swara dhem dher på medh Syyn.

Dito den 25 Februarij Anno 1657.

1.

Dato. Publicerades Hans Kongl: M:tz uthgångne Placat af Dato 23 Feb: 655 angäendhe Barne Mördandhe, hwar efter Allmogen förmantes sigh rätta och sitt Huusfolck förwara.

2.

Anundh Erßon j Elgeredh hafwer belägrat **Märít Nilsdotter född i Skiön Sochn i Medelpadh**, och medh hanne barn aflat, som dhe för Rätten tillstodhe och bekiändhe, ähr han derföre fällt efter dhett 3 Cap: GiftM: B. at böta 40 m:r, och förhållin upfostra barnet tillijka medh Modren, som lagen thet medhgifwer.

3.

Håkan Hanßon i Bööle hafwer slagit **Upbördzmann Anders Perßon i Gryttie** ett blodwijthe, så och gifwidt honom obeqwämmelighe ordh, tå han på Cronones wägner skulle kräfia honom för uthlagorne, Och emädhan Håkan icke kundhe neka der till. Dy fälthes han efter Rådst: Balken 32 Cap. och Stadgan at bötha twegilldt före, Nembl: 6 m:r för blodwijthe och 6 m:r för oqwädens ordh, och blefwo förlichte.

4.

Eftersåsom **Kyrkiowärderne Oluf Anderßonn i Boosta och Joen Hanßon i Frästa** hafwa otrolig umgådt i sitt Embethe att införa 1 Tunna Spannmåhl för 654 åhrs Tijondhe omkostningh, som dhe nu icke kundhe på **Lars Engebregdtßons j Skedsta** tillagu, sigh medh

lagh befrija, uthan kiändes widh saken. Dy wardt sagdt att dhe skolle gifwa Cronan Spanmålen igen och bötha 40 m:r Kong: B: 16 Cap: j Stadzlagen.

5.

Oluf Påålþon på Kiölþiö Torph och Hafala Sochn, kiärde till sin **Swåger Hindrich Larþon**, att han hadhe öfwerfallit honom medh Hugg och Slagh, tå han i förledit åhr om Wåren 656 lefwererte honom den sidste penningen Nembl. 10 RP: på Torpetz igen lößningh, som en **Huusman Seffre Perþon och Erich Perþon Gamble Erich Perþons Sone Son ibidem** efter sworne edh wittnadhe at Hindrich Larþon förjifde sigh uppå honom och fick honom i Håret och fördhe honom baklänges igenom Dörren och hadhe honom öfwerända på gården, hwar utaf han undfick en blånadt och blodwijthe, som Synt och wittnat blef, hwilket öfwerwägat och afsagdt blef, att Hindrich skall bötha 6 m:r för Hårdraget Sårn: B: mz willia _ 12 Capit: j Stadzlagen _ 3 m:r för Blodhwijte och _ 3 m:r för Blånadh Sårn: medh willia 10 Capitel Landzlagen.

6.

Sedhan ahnlangandhe dhe _ 3:ne Spanlandh åker och _ 15 Laß Höö, som **Hindrich Larþon** hadhe uthan lagha domb wällat sigh till om Wåhren 656 att Såå och Skiära, Slå och inbärga, sådan **Oluf Påålþon** hafwer efter undfångin dom och godhe Mäns uträchningh satt penningarne ifrån sigh: Så wardt thet så af Nembden öfwerwägat, att Hindrich Larþonn skall gällda Målzäganden sitt åther och bötha _ 40 m:r för WålldzWärkie. Kong: B: _ 28 Cap:ll.

7.

Hwadh nu **Hindrich Larþons Hustru Syster, Helga Påålsdotter** widkommer som afwittra är, hwilken Hindrich hafwer uthi 11 Åhrs tijdh haft inne hoos sigh i brödh, och nu måste henne Qvittera efter han träder ifrån Torpet: Så wardt dhet så der om öfwerwägat att **Peder Erichþon och Thomas Israelþon på Kiölþiö Torpet** förordnades Målmän för hånne, och af dhe lööþörers wårdhe _ 217 P: Km:t som hånne tillkom och Hindrich hade inne medh sigh bestås honom der af _ 120 P:, och der med är ansedt och afrächnadt hånnes färdeel af Jordens afradh och af penningarne. Sådan skall Hindrich lefwerera ifrån sigh dhe öfrige penningarne Neml: _ 97 P: till Målmännen som förplichtadhe wara skolle sin högsta flijt använda, att penningarne kunna förkofras hånne till bijståndh. I meder tijd blifwer hon i brödh hoos **Oluf Påålþon**, och dher afradh af hånnes Jordh ej förskyller födhan, så hielpa till af hånnes egendom så långdt dhet räcker.

8.

Dato. Kieradhe föreskrifne **Hindrich** till sin **Swåger Oluf Påålþon** om 32 RP: som han för användhe Syne Penningar hafwer måst betala för Torpet. Så emedan sådant bewijsligt war. Dy sades at Jordäganden Oluf Påålþon skall honom samma penningar igen bethala. Doch så hwadh bewijsligt kan finnas som Decourteras böhr för Knechteståndh och annat mehra, som Hindrich blifwer honom skyldigh, dhet skall afrächnas, som befinner sigh, thå Knechteståndh _ 40 P: och Skadeståndet af Jordan medh Åhrs Wäxten _ 31 P:r 16 öre, samt Målzägandens deel af Saaköhron _ 10 P:r 26 öre, är afdragin, så blifwer Oluf Påålþon honom skyldigh _ 45 P:r 22 öre Km:t.

9.

Erich Joenþon i Elgeredh, blef förordnat Måhlzman för **Hustru Giertrudh i Åþen**.

10.

Dato tillstodh **Lars Anderþon i Tanna** och **Jon Larþon i Fijskiewijk** willja betala **Hans Joenþon i Näpänge** igen dhe 8 RP: som dhe af honom för bördzRätten i Näppänge olaghligh opburit hafwa, och dher medh fingo Daght till nästkommandhe Påsk.

11.

Oluf Nilþon i Åkren blef förordnadt Målzman för **Sal. Erich Erþons i Hambre** barn, och emedhan efter honom finnes stoor gäld, dy skolle Creditorerne sin Skuldfordran upwijsa, dher efter will Rätten sådan gifwa sitt betänkiandhe.

12.

Anlangandhe det arfskifte som hållit är efter **Sal. Mårten Anderþon i Gryttie**, och en part af Fädernes och Mödernes sijdan hafwa förlicht sigh om, och en part hafwa intet wettat dher uthaf, såsom **Kyrkioherdens H: Olufz i Moo** Modher, som ähr Syskonebarn till den dödha. Så ähr der öfwer Nämhdens öfwerwägandhe, och för dhetta på Tinget dhen 10 Martij A:o 656 afsagdt ähr, att dhe å Mödernes sijdan hafwa förträdhe att arfwa then dödhe, som Syskonebarn etc. äre, än the å Fädernes sijdan som till tridie skyldhe äre; Och der medh pålades dem af Fädernes sijdan som till tredje skylde äre, att dhe skolle bähra tillbaka dhet dhe opburit hafwa, widh 40 m:r straff tillgiörandes, dher på dem blef daght satt nästkommandhe 6:te daght Påsk.

13.

Joan Hanþon i Frästa förordnades Måhlzman för **Sal. Båtzmans Erich Oluffþons i Bärge** hustru och barn.

14.

Dato föredrogh **Hindrich Larþon på Hasala skogen** den tijdh han hafwer besuthit Torpet, hafwer han uptagit något Åkerlandh och Rönningzlandh, dherföre han begärthe wedergäldningh. Wardt sagdt att godhe Män skolle der om ransaka, och hwadh bewijþligit finnes skall honom wedergullit wardha.

15.

Item ahndrogh **Oluf Påalþon på Hasala skogen** att **Hindrich Larþon** skall hafwa brändt och sådt dheras arf Swedjor och Kaselandh, dher om Rätten nu ingen wiþ underrättellþe kundhe bekomma, altså blef thet remitterat under godhe mäns ransachningh.

16.

Anlangandhe den beskyldningh som **Påwell Anderþon på Mörtziön och Torph Sochn i Medelpadh** hafwer påfördt **Israel Perþon** och hans **Son Tomas**, Så och **Huuþmän Oluf Larþon och Sigfredh Perþon på Hasala skogen** at dhe skolle hafwa uplagdt dhet Nyia Råå widh Korpåsen, och thet gamla Råå der sammastädes skall för:ne Israel och **Joan Joenþon i Wååþ och Liusdahl S:n** uthbrutit, så war be:te Påal Anderþon der om hijt till Tinget Citerat, men kom intet tillstädes, uthan **Hindrich Larþon på Hasala skogen** tillstodh och bekiändhe nu att han hafwer berättadt för Påal Anderþonn thet Seffre Perþon, Thomas och **Matz Israelþon** hafwa sagdt för Hindrich thet Israel och Thomas medh dhe ofwanskrefne Huusmän hafwa bortrijfwit Råån, dher till dhe nu aldeles nekadhe någonsin hafwa sagdt, Men dher till nekadhe Hindrich att han aldrigh sadhe för Påal thet Israel och Joan Jonþon skulle hafwa uthbrutit dhet gamla Råå. Så efter Påal Anderþonn ej war tillstädes, upsattes ärendeth.

17.

Joen Olufþon i Engeby lätt 1 gången upbiuda sin Mödernes Jordh 4 Mål liggiandes under **Hans Olufþons** gårdh i **Frästa**.

18.

Lars Jönþon i Ingesarfwen lagbödh ett hemman ibid som är 9 öre 2 th i skatt 3 gången.

19.

Erich Mårthenþon i Fijskiewijk lagbödh sin Hustrors deel i Huus och Jordh i **Sal. Joen Olþons** [**Joenþons** i renov domb.] hemman ibid 3 gången.

20.

Lars Erþon i Åsen upbödh sin Hustrus Jorddeel ibid: 2 gången, item 7 gillingztaal Ängh 1 gången.

21.

Törries Erþon i Fijskiewijk upbödh dhett öfriga af samma hemman i **Åsen** 1 gången.

22.

Dato tillstodh **Hustro Sara Hindrich Joenþons** på **Kiölþjö Torph** och **Hasala Sochn** den föreningh som hon medh sin Man hadhe ingådt, medh **Sal: M:r Andræ i Bolldnäs Hustro, Hust: Elisabeth Larþdotter**, angående ett hemman liggiandes i **Delzbo Sochn Skarpänge** b:dt som är 16 öre 12 th i skatt, som hon hadhe gifwidt dem för deras förmente arf efter hennes Sal. Man. Item tillstodh **Hustro Sara** den förnyelße, som nu **Hustro Elisabeth Sidre Man Wällärdhe H. Torstanus Kyrkioherdhe uthi Selånger Sochn och Medelpadh** giort hafwer, både om för:ne Hemman, så och Sochnejempnan, som **Delzboerne** willia pårächna Hemmanet, för hwilken jempna tillstodh nu be:te **Hustro Sara**, att hennes Man hade upburitt 40 P: Km:t till fullo nöijo, som wijdare är att see af deres uprättadhe Skrifter Daterade den 21 Feb. 655 och 27 Jan. 657.

23.

Anlangandhe dhen lilla Skoghgehra som **Frästa** Man Kärådhe efter och belägin ähr emillan deras ägor uthi **Wallemans** byeskough, så efterläth nu **Walleman** dhen samma gehra, eftersom ägandhe Syn dem emillan sagdt hafwer, och i så måtto blefwe dhe förlichte att låtha slå en brotta sin emillan.